

ผู้ป่วยรายนี้อายุเพียง 37 ปี ถ้าไม่มีโรคทางระบบอื่นดังกล่าวมาแล้วก็เป็นผู้ที่เหมาะสมสำหรับผ่าตัดเปลี่ยนไต อย่างไรก็ตามเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการผ่าตัดเปลี่ยนไตยังสูงอยู่ และยังไม่มียาประมาณมาช่วยเหลือพอ ผู้ป่วยจึงต้องเสียค่าใช้จ่ายเองเป็นเงินประมาณรายละ หนึ่งแสนห้าหมื่นบาท นอกจากนั้นคนไข้จะต้องเข้าใจว่าการผ่าตัดเปลี่ยนไตนั้น ถ้าใช้ไตจากศพที่ตายใหม่ๆ โอกาสจะมีชีวิตอยู่ได้ 1 ปี เพียงร้อยละ 45 แต่ถ้าได้ไตจากพ่อแม่หรือญาติ โอกาสจะมีชีวิตอยู่อีก 1 ปี ประมาณร้อยละ 80 ไม่มีการทดสอบอันใดที่จะประกันได้ว่าการผ่าตัดเปลี่ยนไตแต่ละครั้งจะสำเร็จหรือไม่ อนึ่ง หลังทำผ่าตัดแล้วคนไข้ยังต้องกินยาตลอดไปและต้องทำตามแพทย์สั่งทุกอย่าง ถ้าคนไข้เข้าใจถึงสภาพเหล่านี้ทั้งหมด ก็มีทางที่จะพิจารณาทำการผ่าตัดเปลี่ยนไตให้เมื่อ ถึงเวลาจำเป็น

ผู้ป่วยรายนี้อยู่ต่างจังหวัดอาจมีปัญหาเกี่ยวกับที่พัก ในกรณีเช่นนี้ผู้ป่วยควรจะมีที่พักในกรุงเทพมหานครด้วย

น.พ. ชาญ โภชนกุล

หน่วยโรคไต แผนกอายุรศาสตร์
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ถาม

ผู้ป่วยหญิงไทยโสด อายุ 22 ปี ร่างกายแข็งแรงดี มีประจำเดือนครั้งสุดท้าย วันที่ 6 กรกฎาคม

2516 ปกติประจำเดือนมา 4 อาทิตย์ครั้ง ตรงตามเวลา แต่เวลามีประจำเดือนมีอาการปวดท้องและหงุดหงิด จะแต่งงาน ในวันที่ 4 สิงหาคม 2516 ผู้ป่วยไม่ต้องการมีประจำเดือนในวันแต่งงาน จะปฏิบัติอย่างไรดีในกรณีเช่นนี้

ตอบ

ปัญหาเช่นนี้แม้จะไม่มีผลสำคัญโดยตรงทางการแพทย์ แต่ก็ยังเป็นปัญหาที่สำคัญมากในทัศนะของผู้ป่วย

การเลื่อนกำหนดเวลามีประจำเดือน ทางทางการแพทย์อาศัยการให้ฮอร์โมนพวก estrogen และ progesterone เพื่อรักษาสภาพเยื่อบุผนังมดลูก (endometrium) ให้คงอยู่ต่อไป ไม่ลอกตัวออกมาเป็นเลือดประจำเดือน ทั้ง ๆ ที่ภายในร่างกายเวลานั้น corpus luteum อาจจะลดประสิทธิภาพในการสร้างฮอร์โมนเพศแล้วก็ตาม วิธีปฏิบัติมิได้หลายอย่างคือ

1. ใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดของบริษัทใดก็ได้ ให้กินวันละ 1 เม็ดเหมือนการคุมกำเนิด จนกระทั่งต้องการให้มีประจำเดือนเมื่อไรก็หยุดยาเสีย ถ้าเริ่มกินยาในระยะ 7 วันหรือน้อยกว่านั้นก่อนวันมีประจำเดือน ควรจะให้กินวันละ 2 เม็ดเพื่อความแน่นอน

2. Progesterone ชนิดกิน ในประเทศไทยก็มี เช่น Duphaston ขนาดเม็ดละ 5 มก.